

Tibetaneren

Et magasin fra HimalPartner

Nr. 1/2018
Årgang 80

HimalPartner 1938-2018

HimalPartner
www.himalpartner.no

Kontonummer 3000 15 47107
VIPPS: HIMALPARTNER #15521
SMS: Send kodeord "Gi80" til 2160

HimalPartner (tidl. Tibetmisjonen), startet 19. november 1938, bygger på Bibelen og Den evangelisk lutherske bekjennelse. Formål: "Gjennom ord og tjeneste å bringe evangeliet til tibetanere, nepalere og andre folk i Himalaya-regionen." Utsendingene er engasjert i administrasjon, helsearbeid, undervisning, jordbruk, kraftutbygging, samt distrikts- og industriutvikling. "Himal" betyr fjell på nepali og sanskritrelaterte språk.

HIMALPARTNER:

Postadresse:
Postboks 6646,
St. Olavs Plass, 0129 Oslo
Besøksadresse:
Linstowsgate 3, 0166 Oslo
Telefon: 22 76 90 10
E-post: post@himalpartner.no
www.himalpartner.no
Organisasjonsnummer: 952555103
Bankgironummer: 3000 15 47107

HimalPartners Styre og Administrasjon:

Landsstyrets leder: Arne Kjell Raustøl
Administrasjon:
Heidi Westborg Steel, generalsekretær;
Line Konstali Informasjons – og Innsamlingsleder;
Lene Birgitte Bjølverud-Rødningby, økonomi- og administrasjonsleder;
Silje Gunnlaug Yun Eng, prosjektrådgiver;
Ingunn Røse Høybråten, ungdomsarbeider og administrasjonskonsulent.

Utsendinger

Nepal: Solveig Abalone Midtgarden, Ellen og Calle Wahlström
Kina: 4 utsendinger

Tibetaneren:

Ansvarlig redaktør: Line Konstali
Opplag: 2640
Abonnementspris: Gratis
Forsidefoto: Einar Horsberg
Grafisk design og trykk: Grøset

LEDER

Line Konstali,
Informasjons –
og Innsamlingsleder

Historien vi forteller

I begynnelsen var ordet. Og ordet gikk aldri av moten. Fortsett er historien vi kan fortelle det kjæreste vi har.

Alle har en historie. Vi lever og det merkes på kropp og sjel. Av og til kan møter med mennesker overraske oss. Vi visste ikke på forhånd at dette mennesket kunne bære på en så sterk historie. Eller vi visste ikke at dette mennesket satt inne med så mye livsvisdom. Kanskje blir vi også overrasket over hvor mye likheter man finner hos et menneske.

Som journalist har jeg flere ganger opplevd privilegiet det er å fortelle noens historie.

Men det innebærer også et enormt ansvar. Historier kan forene og historier kan splitte. Spesielt hvis vi ikke klarer å enes om hvilken historie som er den rette. I verste fall leder ulike historier til kriger og konflikter mellom mennesker.

Hva er egentlig historien om oss? Historien om oss er mangfoldig og fargerik. Ulike mennesker, med ulike utgangspunkt, har satt sine varige spor i Himalayaregionen.

Det er historier om glede, kjærlighet og overbevisning, men også sorg, smerte og

håpløshet. Historien om vår ene Gud og om de andres guder i flertall!

Historien om idealismen som førte til at man tok et radikalt og annerledes valg. Historien om alle de dagene, timene og minuttene man tvilte på om dette valget var riktig.

Historiene som i århundrer er blitt fortalt på bedehusene, i by og i grend. Vi har brukt både lysbilder, overhead og Power Point for å understreke historiene enda mer. Fortsett kan søndagsskolebarna glede seg over flanellografen. Av og til er vi litt tomme for ord og da er det godt hvis noen har laget en informasjonsvideo man kan vise til forsamlingen.

Vi forteller om mental helse, yrkesmisjon, haugianisme og om Nepal. Tibetanere, Himalaya, mektige fjell og varmen og gjestfriheten man møter mens man reiser til en bortgjemt landsby.

Det er vanskelig å peke på en bestemt historie for å forklare vår organisasjon. Vi må derfor fortelle så mange vi bare kan! Så derfor må vi fortsette å gå ut og fortelle historien slik vi ser den.

For nettopp historiene holder organisasjonsmaskineriet levende!

Kjære leser

Veien videre

I 2018 feirer vi at det er 80 år siden Tibetmisjonen ble dannet og sendte ut sine første misjonærer til Tibet. Det er med stor ydmykhet jeg har sett bakover, til de to første pionerene, Edin Alfsen og David Westborg, som dro til Tatienu - dagens Kanding - i Øst-Tibet der de etablerte misjonsarbeid. Men ikke minst går mine tanker til misjonsvennene her hjemme, som gjorde kallet til Tibet til sitt og dannet misjonsforeninger utover det ganske land. Det var en bevegelse i det stille som ikke bare var utrolig, men jeg drister meg til å si gudommelig. For ikke noe som var født av mennesker kunne ha overlevd årene som fulgte da Tibet var blitt stengt og misjonærene utvist etter snaue to år.

Ikke noe født av mennesker ville i de neste tiårene ha fortsatt å anta misjonskandidater for et stengt land, definere seg som trosmisjon og fortsette å be og håpe når de nye kandidatene var rede for utreise og det forble stengt, omdefinere seg som ventemisjon når ikke en gang nabolandet India ville ta imot dem, og til slutt gå igjennom en metamorfose og bli forvandlet til en yrkesmisjon, som i mer enn et halvt sekel fikk sende ut over 100 arbeidere til nabolandet sør for Himalaya. Den lange raden av «yrkesmisjonærer» Tibetmisjonen sendte ut til samarbeidsorganisasjonen United Mission to Nepal (UMN) skulle komme til å sette dype spor i utviklingen av den unge nasjonen innenfor helse, utdanning og kraftutbygging/industri, mens målet å nå landet nord for de mektige fjellene aldri bleknet.

Tibetmisjonen, som begynte med en bevegelse i det stille i et lite land i Nord-Europa skapte ringer på vannet som nådde helt til Nepal, landet sør for Tibet. I kjølvannet av den første, oppsto det i 1989 i Nepal en ny bevegelse i det stille, Central Asia Fellowship (CAF), som har fått fange

opp et felles kall blant utsendinger fra nord og individer i kirken som ble født i Nepal, og som nå forener seg med Tibetmisjonens og dens pionerers opprinnelige kall.

Var denne omveien via Nepal et avvik fra det opprinnelige kallet? Formann Konrad Alvheim, Tibetmisjonens første leder, var nok profetisk da han skrev i Tibetaneren i 1948: «Vi må også i vårt misjonsarbeid eie den elastisitet som Jesus selv viste ... Det betyr ikke svikt i oppgavene men det betyr tilpasning for å nå målet.» Ikke avvik, men tilpasning til en virkelighet som var i forandring.

Var det heller slik at Gud hadde en plan for Nepal som måtte fullføres først, og at han derfor lot Tibetmisjonen ta en omvei for å bli del av United Mission to Nepal og bevitne fødselen av en levedyktig kirke for så å kunne nå det opprinnelige målet med den erfaringen i bagasjen?

Det er med ydmykhet jeg ser tilbake på våre forgjengere som klarte å danne en levedyktig misjon som overlevde forandringen fra trosmisjon til ventemisjon til yrkesmisjon. Uten den solide grunnmuren misjonen har stått på, misjonsforeningene utover landet, ville vi ikke ha vært der vi er i dag eller hva vi er idag. Arbeidet er noe vi har vært sammen om, utsendinger i aktivt misjonsarbeid og senderne - misjonsforeningene og hjemmekontoret.

Når denne misjonen nå enda en gang gjennomgår en metamorfose, er det en misjon med gedigne erfaringer fra misjonsarbeidet i Nepal, rede for nye tilnæringsmåter i en ny tid med en forsiktig, men utsløkkelig optimisme. Er vi nå på vei inn i Tibet med det kall som Alfsen og Westborg formidlet med slik klarhet at det har overlevd en lang omvei gjennom Nepal, og et generasjonsskifte i både sendere og utsendinger?

Mirjam Bergh

INNHold

VARIGE SPOR

- 4-5 | Arven etter Martin
- 6-7 | Einar Kippenes
hedres med gull
- 8-9 | Hilsen fra sykehuset
i Tansen og ekteparet
Bøhler
- 10-11 | Mia Vorelands historie
+ en oppfordring til deg
- 18-19 | På sporet av pionerene

MAT

- 12-13 | Lag momos

ELLERS

- 2 | Leder og Kjære leser
- 14 | Lederen har ordet
og Panorama
- 16 | Meninger:
misvisende overskrift
i forrige Tibetaner

VI TAKKER OG BER FOR...

- Jubileumsåret 2018. At vi skal dokumentere gode historier og at alle skal bli sett og hørt.
- Himalaya reiseklubb. For at flere skal bli kjent med HimalPartners arbeid på reise.
- Gi jernet-aksjonen og det flotte engasjementet på Sunnmøre! Vi ber for skolene i Dhading som gjenoppbygges etter jordskjelvet.
- Vi ber for Solveig Abalone Midtgarden og hennes siste tid som landkoordinator i Nepal. Velsigne hennes gjerning!
- Kristne i Tibet.
- Vi ber for den økonomiske situasjonen i HimalPartner. Vi ber om stabile inntekter.
- Yrkesskolen i Butwal. Næringsprosjektene i HimalPartner.
- Vi takker for menighetsarbeidet som drives i hele Norges land. For idealismen og entusiasmen som strømmer ut når vi forteller historiene i ulike forsamlinger.
- Vi takker og ber for alle nye abonnenter på Tibetaneren!

Martins hvilested

Høsten 1964 var Martin en av 6 barn som reiste med buss fra Norge til Nepal. Siden den gang var det ingen ting som kunne ligne en «normal» oppvekst for Martin. Hans fargerike engasjement og vesen har satt varige spor, ikke bare i forbindelse med HimalPartners arbeid, men også i akademiske kretser i Nepal. Arven etter Martin tar vi med oss videre i jubileumsåret 2018.

TEKST: LINE KONSTALI, FOTO: PRIVAT

I 1954 ble United Mission to Nepal (UMN) etablert. UMN har siden vokst til en betydelig samarbeidsorganisasjon med kristne fagfolk fra over 20 land og over 40 misjonsorganisasjoner.

Martins far og mor, Odd og Tullis Hoftun, kom til Nepal i januar 1958. Odd startet umiddelbart arbeidet med å lede byggingen av Tansen Hospital, mens Tullis satte i gang med språkstudier og undervisning. Utdannet som ingeniør, og som sønn av en kraftverkbygger i Ål, fant Odd senere sine arbeidsoppgaver innen industriutvikling og vannkraftutbygging i Nepal.

Eventyret begynner

Dette danner også grunnlaget for historien om Martin, som ble født i Tansen 16.

januar 1963, (akkurat som storebroren Erik i 1959). Allerede før ettårsdagen hadde Martin reist mer enn de fleste av oss gjør et helt liv. Farens nye industriprosjekt krevde et lengere innkjøpsbesøk i Norge, og den lille familien fikk følge med. Men for å spare penger for misjonen gikk tilbaketuren til Nepal med buss - sammen med misjonens tre nye misjonærfamilier. Asbjørn Voreland, en av deltakerne, beskrev turen som «...en utholdenhetsprøve i tålmodighet og samarbeidsevner, en forsmak på prøvelser og utfordringer i årene framover.» (fra boken «Bonus for mitt neste liv?»)

Det var ingen som visste den gang at Martin var funksjonshemmet. At han skulle komme til å leve et liv i rullestol, fullstendig avhengig av hjelp til å takle

vanlige utfordringer som han naturlig nok støtte på i det daglige. Dette er også en viktig del av hans historie, men like fullt er det historien om hvordan han ikke lot seg stoppe av hindringer han møtte underveis. Han var flink til å etablere kontakter og nettverk med mennesker som kunne bistå med hjelp til å takle hans egne fysiske utfordringer. Men han ga dem noe tilbake som gjorde dem til livslange venner.

Glemte aldri Nepal

Martin startet sin utdanning ved Universitetet i Oslo. Der studerte han historie, religionshistorie og sosialantropologi. Naturlig nok ble studiet hans knyttet til Nepal. Engasjementet hans førte til at han etter hvert mottok et doktorstipend fra Oxford

University. Temaet var dagens Nepal-historie bygd på muntlige kilder. Så falt det seg slik at han under sitt feltarbeid våren 1990 oppholdt seg i Nepal under revolusjonen som da var i emning. Han knyttet den gang nære forbindelser med Nepals politiske ledere på begge sider. De lot seg påvirke av Martins vesen og legemlige svakheter, og snakket åpent ut om situasjonen i en rekke av intervjuer og samtaler som for det meste ble tatt opp på lydband.

Revolusjonen fikk en relativt fredelig avslutning, og da det hele var over dro Martin sammen med forfatteren William Raeper tilbake til Nepal for å dokumentere Nepals revolusjon i Martins egen doktoravhandling. Det fikk dessverre Martin aldri oppleve.

Flyulykken

Den 25. juli 1992 omkom Martin i en tragisk flyulykke. Flyet var på vei fra

Bangkok til Kathmandu og kolliderte med Himalayafjellet. Skadene var så omfattende at de omkomne kunne ikke identifiseres. Flyselskapet organiserte senere en storstilt markering av ulykken. 113 symbolske kister ble begravet på en åsrygg hvorfra man i godt vær kunne se ulykkestedet i det fjerne. Merkelig nok ble en bunke med deler av den uferdige doktoravhandlingen funnet ganske uskadd på ulykkestedet. Manuskriptet til en mer populær beskrivelse av selve revolusjonen lå allerede hos en forlegger klar for trykking.

Martin ble bare 28 år og dødsfallet var en tragedie for familie og venner. Også for fellesskapet i HimalPartner (da Tibetmisjonen) og UMN var det en tragisk hendelse.

I 1999 ble boken People Politics and Ideology: Democracy and Social Change in Nepal utgitt av Mandala Bookpoint forlag.

«Artikkelen er lest, korrigeret og godkjent av Odd Hoftun, Martins far.»

#Gi80: Fred og forsoningsprosjekt i Nepal

Hvis du synes artikkelen om Martin var spennende, kan du melde deg som fastgiver til Fred og forsoningsprosjektet vi har i Sunsari og Rupandehi.

Familievold og andre former for vold er dessverre utbredt i Nepal. Den største faren er at det bryter ut i nye konflikter og motsetninger mellom etniske grupper,

ulike kaster og i lokalsamfunn på grensen mot India.

UMN driver med forebyggende arbeid mot vold. Gjennom dialog og gruppesamlinger for lokale ressurspersoner gis det opplæring og hjelp til konflikthåndtering, forsoning og forandring.

Vil du være med og gi 80 kroner eller mer i måneden til Fred og forsoning i Nepal? Fyll ut fastgiver-skjema som ligger vedlagt i bladet. Du kan også sende en SMS med kodeord "Gi80" til nr. 2160.

Bildene er tatt på HimalPartners prosjektbesøk november 2017.

Elevene, som tidligere ble stuet vekk med sitt handicap er blitt gode til å klare seg. Foto: Reidun Kippenes

Reidun og Einar Kippenes.

Einar Kippenes hedres med gull

«Hans Majestet Kongen tildelte the National Order of Merit (NOM) i gull til fem personer på nasjonaldagen,» skriver Kuenselonline, Bhutans statlige nyhetside. Nordmannen Einar Kippenes var en av fire utenlandske borgere som ble hedret. Han fikk tildelt utmerkelsen for sin innsats som den første rektor på skolen for blinde i Khaling. Skolen ble åpnet i februar 1973. Skolens beskytter Hans Kongelige høyhet Prins Namgyel Wangchuk ga skolen navnet Zangley Muenselling, «Lyset som skinner i mørket».

TEKST: TERJE HOLMEDAHL

Einar Kippenes, Tibetmisjonens generalsekretær fra 1984 til 2000, er en lavmælt mann som ikke skryter av seg selv, men er stolt og takknemlig over denne oppmerksomheten, ikke minst fordi det er en anerkjennelse av skolen og en styrke for den videre drift. Han og kona Reidun var invitert til markeringen av landets 110. nasjonaldag i regionhovedstaden Haa den 17. desember, der overrekkelsen skjedde.

Mange unge ville reise ut

I år er HimaPartner, tidligere Tibetmisjon, åtti år. Einar Kippenes var generalsekretær fra 1984 til 2000, en ekspansiv og viktig tid i organisasjonens historie. På et tidspunkt hadde organisasjonen mer enn 20 utsendinger! Hva var bakgrunnen for det?

– Det var mange unge mennesker som kom og ville gi av sin tid og sine ressurser i misjonens tjeneste. Dette var for mange en reaksjon på det selvcentrerte forbrukersamfunnet i Norge.

Jeg hadde veldig lyst til å bidra at deres kall og engasjement kunne bli realisert, sier Einar.

– Faglig sett var det i Tibetmisjonen på den tiden et dominerende fokus på kraftverksiden, med flere Norad-støttede prosjekter. Dette ble kjent gjennom Tibetaneren, men også gjennom miljøet rundt kristne ingeniører, der Odd Hoftun ble høyt profilert. Det var et stort flertall av ingeniører som meldte seg til tjeneste og Odds navn ble ofte nevnt som en rollemodell.

– Den store veksten i utsendinger var både en bevisst strategi og et resultat av at mange ville ut.

Fast sete i United Mission to Nepal sitt styre

– *Hvordan var det for deg som lærer å lede en organisasjon med et så tungt teknisk preg?*

– Jeg så jo den store verdien i å skaffe strøm til et fattig folk og til et land som trengte sårt til utvikling. Kontakten med Norad, rapportering og mye øvrig av det

tekniskfaglige lå på Odd Hoftun. Slik sett var ikke alt dette på mitt bord som generalsekretær, men jeg var i høyeste grad en del av det, siden Tibetmisjonen på den tiden stort sett ble sett på som en eksponent for kraftutbygging. Pengene fra Norad ble kanalisert via Tibetmisjonen til United Mission to Nepal (UMN) øremerket Kraftutbygging. Jeg fikk også fast plass i UMN sitt styre, som generalsekretær i Tibetmisjonen denne tiden.

Svakt hjemmearbeid

Tibetmisjonen hadde ikke en sterk organisasjon i Norge, sammenliknet med andre misjonsorganisasjoner på åtti- og nittitallet.

– Vi hadde forholdsvis få misjonsforeninger, færre enn i dag faktisk, og savnet bærekraften vi skulle hatt i et solid hjemmearbeid. Her følte jeg ofte jeg kom til kort. Heldigvis hadde vi

Ingeborg Skjervheim og Jostein Holm som reiste mye og møtte foreninger, grupper og enkeltpersoner. De betydde mye for å skape inspirasjon og holde liv i visjonene, samtidig som deres virksomhet samlet inn en del penger. Martha Holm var regnskapsfører. For øvrig fikk vi noe stillingsstøtte til organisasjonen sentralt for hver utsending som var Norad-finansiert. Det var på den måten vi fikk det til å gå rundt.

Einar minnes at han i de fleste årene kun hadde med seg Anne Ma Allum som administrasjonsleder og en informasjonssekretær på frivillig basis, i tillegg til seg selv og Martha. Senere kom Steinar Glimsdal som informasjonssekretær.

Tilbake til Tibet

– *Det var i din tid Tibetmisjonen fikk komme «tilbake til Tibet»...*

– Det var en stor opplevelse å se at visjonen og kallet til Tibet, som alltid hadde fulgt Tibetmisjonen, ble realisert på en ny måte.

Carl Georg Konow og Reidun Haugen (nå Dalseth) hadde begge et kall til Tibet, Reidun som langtidsstudent i området og Carl Georg som en «ensom svale langt oppe i fjellet». Det var en snøvinter der mange jakdyr døde, som ble utløsende. Tibetmisjonen samlet inn penger til et arbeid i Chengdu for å hjelpe noen av de som var hardest rammet. Etter det hadde vi fått et nytt fotfeste i tibetanske områder.

Omtrent på samme tid var også Tor Møgedal og jeg inne i området rett nord for

Kathmandu, der veien går mot Lhasa og så på behov og muligheter for å realisere et lite kraftverk der. Det ble det ikke noe av.

En barnegrav i Bhutan

Einar er født i India, i Shillong, i 1941. Hans foreldre var misjonærer der og oppveksten hadde han forskjellige steder i Nord-India. Han gikk på Den norske Skolen i Shillong. Som ung tok han lærerutdanning på Eik Lærerskole, der han traff sin utkårede. Sammen med Reidun reiste de til Kotagiri i fjellene i Tamil Nadu, sør i India i 1966. Der var han lærer, mens Reidun var ansvarlig for gutteinternatet. De siste to årene var han rektor. De to eldste barna, Randi og Geir er født i India. Arild ble født i Norge i 1971, mens Harald og Jon er «bhutanesere».

Den store sorgen i familien er representert ved en barnegrav i Bhutan. Toåringen Arild fikk store indre skader etter en bilulykke på den velkjente veistrekningen mellom Riserboo misjonssykehus og Khaling i 1973. Han døde på operasjonsbordet på et klinikk drevet av Dantak i Dewothang.

Et lys som skinner i mørket

Det var Olav Hodne som utfordret Einar til oppgaven i Bhutan da tjenesten ved Den norske Skolen gikk mot slutten. Brit og Olav hadde blitt kontaktet av en bhutanesisk prins med spørsmål om å starte et college og en skole

for blinde i Bhutan slik de hadde gjort i Cooch Bihar i India.

Blindeskolen ble virkelig et lys som skinner i mørke. Einar fikk være redskap for dette. Synshemmede barn fra store deler av Øst-Bhutan ble hentet fram fra skammens mørke krokar og gitt anledning til utdanning og verdige liv. Mange av elevene ble dyktige håndverkere og noen har fått høytstående stillinger i samfunnet.

Det ble nesten ti års tjeneste ved Blinde-skolen i Khaling. Fra 2005 til 2011 var Einar rådgiver for et IKT prosjekt for synshemmede. Han er fortsatt prosjektrådgiver, men denne gangen i et utviklingsprogram for stiftelsen Disabled Peoples Association of Bhutan (DPAB). Begge prosjektene er finansiert av penger fra Norad gjennom Digni og Normisjon.

Faksimile av Kuenselonline.

Einar Kippenes and Werner Kuelling were awarded the National Order of Merit

Reidun og Einar sammen med Sonsam Gyantsho, som leder DBAP, en bhutanesisk organisasjon for funksjonshemmede.

Kuenga Choegyral (t.h.) var en av de første elevene som kom. Han tok i 2005 initiativ til et datautviklingsprosjekt for blinde og svaksynte, som Einar ble rådgiver for.

Hilsen fra Rachel Karrach, direktør ved Tansen sykehus

Sykehuset i Tansen er en viktig del av HimalPartners historie. De ansatte sender sine hjerteligste gratulasjoner!

TEKST OG FOTO: LINE KONSTALI

Rachel Karrach flyttet til Tansen i 1994 og planen var at hun skulle være der i 3 år. Hun følte seg derimot ikke helt ferdig da årene var omme. 23 år senere har hun fortsatt ikke planer om å reise tilbake til hjemlandet England. Hun sender varme hilsener til alle HimalPartners støtte-spillere i Norge!

Reiser hjem når Gud kaller henne

Rachel jobber for en stor internasjonal misjonsorganisasjon som kalles Interserve. I 2004 ble hun ansatt som vikarierende direktør. Det viste seg etter hvert å bli permanent.

– Dette er mitt hjem og det er utfordrende og spennende på samme tid. Når du har muligheten til å bli her lenge, kan du knytte gode kontakter underveis. Jeg har skapt varige vennskap – hele livet mitt er her. Det er spennende å se Guds gode gjerning. Det styrker meg i troen!

På spørsmålet om hvorfor hun fortsatt ikke vil reise hjem, svarer hun:

– Den dagen Gud kaller meg hjem, drar jeg hjem. En dag må jeg hjem.

Møtte Ingeborg

Rachel møtte en gang Ingeborg Skjervheim som kom på besøk til sykehuset. Hun

husker besøket som svært oppmuntrende. – Ingeborg fortalte mange historier fra tiden sykehuset var nytt. Det ga meg en helt ny innsikt og forståelse for arbeidet vi drev

med. Det var også rørende å se kjærligheten hun møtte fra Tansens folk. Ingeborg tok ingen ære for arbeidet hun hadde gjort. Hun var et grunnleggende godt menneske.

Rachels liste

Fordelen med å jobbe lenge som utsending, er at man i større grad ser forskjellen man kan gjøre et sted. Rachel fikk i oppgave å lage en liste over hva som har utviklet seg i positiv retning ved sykehuset i Tansen etter at hun kom i 1994.

I 1994:

- Sykehuset var mye mindre
- De fleste legene var utenlandske
- Det kom flere folk med mindre plager, grunnet mangelen på legekontorer

NÅ

- Mer kunnskap
- Mindre infeksjonssykdommer
- Mindre lepra og tuberkulose
- Flere kvinner føder på sykehus
- Mindre dødelighet
- Mer lokalt ansatte. Sykepleiere er nå bare lokale.

Gratulerer med dagen!

HimalPartner begynner å bli godt voksen, 80 gode år, men ikke mett av dage. I 80 år har dere båret en visjon for folket i Tibet og i Nepal. En visjon vi deler og bærer sammen. Den samme visjonen tok Normisjon til Bhutan og HimalPartner til Nepal

HimalPartner har hatt gleden av å få være med på det store misjonsunderet i Nepal fra begynnelsen av. Sammen med UMN har dere båret helbredelse og lys inn til et folk i rette tid. Vår Gud er kjent i Nepal som den helbredende Gud og en livskraftig kirke er vokst fram. HimalPartner var fra begynnelsen med å bygge opp Tansen sykehus, både medisinsk og materielt. Det byggfaglige i Tansen, førte dere videre inn i kraftverk og lys til folket på flere måter. Nå ser dere til sjelens lidelser.

I den senere tid har HimalPartner og Normisjon sine visjoner møttes i Nepal. I dette fyller vi hverandre ut, når HimalPartner trækker opp en vei for mental helsepolitikk, og Normisjon i en klinisk rolle.

Sammen leter vi stadig opp den skjulte lidelsen i fattigdommen. Hvem er de neste vi ser? Kan det være de mange alkoholikere

og deres koner som roper om hjelp? For å komme dem i møte trenger vi forente hender og Guds rikes krefter og vi ber om at HimalPartner fortsatt får ære Gud med sin tjeneste der de er. Hipp hipp hurra for jubilanten!

Hilsen Erik og Kristin Bøhler, Normisjon, under Mt Everest, i Okhaldhunga, UMN

Ingeborg Skjervheim (1921-2006)

Ingeborg var seterjenta fra Ål i Hallingdal som ble jordmor og misjonær i Nepal. I årevis jobbet hun for utvikling av jordmortjenesten i Tansen, Nepal.

Hun har tatt imot flere tusen nepalske barn og var høyt elsket blant befolkningen i Tansen. I nærmiljøet der hun gjorde sin gjerning blir hun husket som «den smilende jordmoren.» Hennes betydning for Tansens kvinner og barn kan ikke overvurderes.

Ingeborg Skjervheim utmerket seg ved sin tydelige gudstro og trofaste tjeneste blant Nepals mest utsatte befolkning. Gjennom sine 33 år i misjonstjeneste har hun også blitt stående som en betydelig skikkelse i Nepals kirkehistorie.

Mor til tusen: spennende lesing!

Boken om Ingeborg Skjervheim er skrevet av Mirjam Bergh, som er utdannet sykepleier og teolog. Du kan bestille den i nettbutikken Varige spor som du finner på nettsiden: www.himalpartner.no

Den koster **280 kroner** og du gir da **80 kroner** direkte til HimalPartner!

Du kan også bestille boken ved å fylle ut følgende skjema:

Navn.....

Adresse.....

Postnummer og poststed.....

Telefonnummer.....

Eller sende en e-post til post@himalpartner.no

HimalPartner, Postboks 6646, St. Olavsplass, 0129 Oslo

Guds Ord vender ikke tomt tilbake!

Jeg møtte Sapana på en Nepal konferanse i England for 3 år siden. Hun var i vestibylen på konferansesenteret til te og velkomsthilsen. Fint å treffe ei flott nepali dame ved starten av møtet! Det var også deilig å snakke nepali igjen!

TEKST: MIA VORELAND, FOTO: PRIVAT

Hun fortalte om arbeidet blant nepalere utenfor Nepal.

Sapana var interessert i hvor vi hadde jobbet i Nepal? Jeg kom ikke lenger enn til å fortelle om vårt første arbeidssted, "jo, i Amp Pipal, i Gorkha distriktet".

Da blei hun helt stille og virket beveget; "Tenk, der blei jeg født! Min far og mine besteforeldre kom derfra! Senere flyttet de til lavlandet."

Hun fortalte om livet sitt og om diskriminering i oppveksten, siden hun var lavkaste, dalit.

Mens hun beskrev foreldre og besteforeldre, husket jeg plutselig bestefaren og den delen av landsbyen hvor de såkalte lavere kastene bodde.

Jeg så for meg en tidlig morgen utenfor hjemmet vårt i Amp Pipal, en tynn eldre mann som hostet og harket for å få vår oppmerksomhet.

Vi skjønnte han ville snakke med Asbjørn. Han viste tydelig at det var noe han ville. Han la seg på kne med panna på Asbjørns føtter og kalte Asbjørn "herre"!

Asbjørn reiste ham opp og sa, "ikke kall meg for herre! Vi er jo brødre!"

Han ville vite hvor mye det kostet å få 2 av sønnene sine inn på Amp Pipal skolen.

"Send guttene", sa Asbjørn, "og vi vil teste dem og se hvilket klassetrinn som passer for dem; ingen betaling! Her stiller alle likt!"

Disse 2 guttene viste seg å være uvanlig flinke!

Begge blei sendt til Butwal for videre utdanning etter 10.klasse. Begge blei etter hvert fullt utdannet ingeniører, og begge ble senere pastorer i hver sin menighet i lavlandet!

Sapana blei overveldet over at jeg husket og kjente familien hennes fra langt tilbake. Hun var datter av den ene sønnen.

"Jeg sender ei melding på mobilen til pappa i Nepal om han kan huske dere fra skoletiden i Amp Pipal!"

Svaret kom omgående: "Yes, Mrs. Mia

Voreland was my English teacher 45 years ago!"

Fra da av har vi hatt kontakt med far og datter på e-post.

Da vi besøkte Nepal etter jordskjelvet i 2015, besøkte vi foreldrene til Sapana og den store menigheten i Narayanghat.

Vi opplevde også å få se det flotte arbeidet Sapana og mannen var engasjert i, NEMUN, Nepali Migrant Unity Network.

I Kathmandu driver NEMUN et gjestehus for å gi praktisk hjelp og informasjon til nepalere som søker arbeid i Gulfen eller Malaysia, og til dem som returnerer fra disse landene.

For Sapana var det fantastisk å oppleve mange nepalere fra ulike kaster og etniske grupper ta imot Kristus! Det er utrolig at mange hinduer fra Nepal, kommer til muslimske land og blir kristne!

Det var vondt å se de enorme problemene arbeidsinnvandrere hadde. Tusenvis av dem var lurt av agentene i Nepal. De fikk mindre lønn enn de var blitt lovet, og de levde under fattigslige og dårlige kår.

Fysisk mishandling var utbredt, og mange var overarbeidet. De var vergeløse og blei ofte frastjålet det de hadde. Utrolig mange havnet i fengsel, uten noen til å tale sin sak.

Fra senteret i Kuala Lumpur (Malaysia) kunne nepalere komme og få praktisk hjelp. De ordnet kontakt med ambassaden, politiet eller arbeidsretten. Nøden var overveldende!

"Vi hjalp ca. 100 emigranter hver dag. Mens vi hjalp dem praktisk, fikk vi anledning til å dele evangeliet med dem, og mange kom til tro!" sa Sapana gledestrålende.

Sapana og mannen så behovet for å holde kontakten med dem som blei kristne, og gi dem oppfølging når de returnerte til Nepal.

Kirkene i Nepal måtte bli involvert i dem

som blei kristne "ute". " Vi hjelper også dem som emigrerer med praktiske råd om landene de reiser til," sa Sapana.

De startet et bønnefelleskap og åpnet "venners og venners hus" sammen med flere andre som nå er engasjert i NEMUN. Arbeidet vokser, og Gud holder visjonen levende!

Sapana og familien er tilbake i Malaysia for det store misjonsarbeidet blant nepalere der.

For oss er det en stor oppmuntring å følge familier som i tidligere år fikk hjelp av misjonen, men som senere blei sterke vitner om sin tro i videre misjonsarbeid og hadde et hjerte for sosialt arbeid blant sitt eget folk.

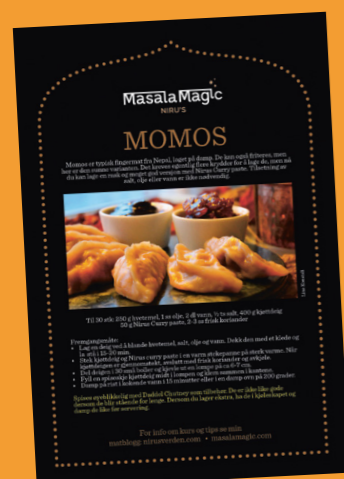

Har du en god historie du vil dele med oss?

Gode historier skaper stolthet og identitet i vår organisasjon. Vi vet at det allerede eksisterer mange gode historier rundt omkring på bedehus, i kirker og i ulike familier. Disse historiene vil vi gjerne samle inn. Del din historie med oss! Vi trykker den i kommende magasiner i år 2018.

Send din historie på mail til line.konstali@himalpartner.no
Du kan også sende den per post:

HimalPartner
Postboks 6646
St. Olavs plass
0129 Oslo

Niru Kumras momos

Lag momos! Det er enklere enn du tror

Planlegger du misjonskveld med innsamling? Inspirasjonskveld om Nepal? Eller hva med et lite matkurs? Momos er noe man fint kan lage sammen. Innholdet varierer og du bestemmer egentlig selv hva du vil fylle dem med. Her ser du bilder fra kjøkkenet til Solveig Abelone Midtgarden, landkoordinator i Nepal for HimalPartner. Hennes «didi» (nepali for hushjelp) ga Framnes-elevene og underteignede et lite matkurs.

TEKST OG FOTO: LINE KONSTALI

Deig til ca. 30 stk:

250 gram hvetemel
1 ss olje
2 dl vann
½ ts salt

Innholdet kan du bestemme selv. Niru Kumras oppskrift fra før jul inneholdt kjøttdeig og hennes chilipaste. Pakken inneholdt også en nydelig daddel chutney som fungerte som dip. Alle disse produktene kan bestilles hos oss og HimalPartner vil få fortjenesten. Besøk nettbutikken «Varige spor» på www.himalpartner.no

Du trenger ikke noe avansert utstyr for å lage retten. Dersom du ikke har dampgryte, får du tak i en damprist på Claes Ohlsson til 75 kr.

«Didi» fyllte momosene med kylling, frisk løk, koriander og «momokrydder» (sistnevnte lokal krydderblanding i Nepal). Ønsker du å lage en vegetarutgave, kan kjøtt byttes med moste poteter.

Her viser hun oss to måter å dele opp deigen på. De runde formene gir runde momos, de firkantede blir til trekantede momos.

Niru Kumras momos

Lederen har ordet:

SOM EN PUST

Jeg kommer fra CAF konferanse i Thailand. Møtene var preget av den fascinerende, vakre og sarte tibetanske lovsangen fra et lovsangsteam bestående primært av dem selv.

Det er ennå ikke en tibetansk kirke i de tibetanske områdene i Kina, bare noen få fellesskap. I Nepal og i India er kirkene små og veldig sårbare. Det vakre og fascinerende er likevel, som med nepalikirken, at fellesskapene er deres egne. De lovpriser Gud på sin måte - de yngre er med og rapper!

Hvorfor tar dette så langt tid og hvorfor er det så sårbart? Det er sikkert mange grunner. Men det som er helt sikkert er at det er et prøvet folk. Vi kan ikke forestille oss det. Både tiden, det manglende håpet og det psykiske presset må sies å være mer krevende enn vi opplevde i Norge under krigen. Som en klok, lærd tibetaner sa; «Det er når de finner sin identitet at de finner Ham». Hva gjør vi utlendinger for dette? Vi må være redskap for Guds kjærlighet. For oss betyr dette å bli kjent med og glad i folket. Vi forsøker å hjelpe til med det de ser brenner. For oss betyr det for eksempel å bidra innen mental helse og med arbeidsplasser. Kanskje er vi da en form for buffer for dem.

Så kan vi be. Bønn preget konferansen. Mange forskjellige bønner og bønnesjangre. Selv visste jeg at kvinneforeningen Manushi var med i bønn slik de systematisk er hele året for arbeidet i Lhasa. Jeg har lyst til at vi skal be mer og snakke mer om hva bønn er. Bønn er så enormt mye forskjellig. Bønn er samtale med Gud – med ord, uten ord, høyt, inni oss, formelt, uformelt, det er rammer om formelle møter, det er liturgien i kirken – og sist men ikke minst; sukket. Bønn bør ikke være et åk. Bønn frigjør fordi Gud får virke gjennom oss. Det er ikke en prestasjon.

Noen ganger ser vi svar, andre ganger ikke. Det hele er et mysterium. Men mange av oss vet at noe skjer. Den bønningen som er en pust gjennom den enkelte og gjennom HimalPartner og arbeidet ute, er min bønn for HimalPartners markering av 80 år.

Det vil gi varige spor!

PANORAMA

TRO KAN FLYTTE FJELL – ÅLESUND FOLKEHØYSKOLE BLIR MED PÅ TOPPTUR FOR HIMALPARTNER. BLI MED DU OGSÅ!

I forbindelse med jubileumsåret skal Ålesund folkehøyskole gå til topps på Eikenosen fjelltopp. Elevene skal logge seg inn på appen "strava" og få sponset etapper av næringsliv og privatpersoner i lokalmiljøet.

Kampanjen varer i ca. en måned og avsluttes med toptur i mai. Ta gjerne kontakt med Line på hovedkontoret dersom dere ønsker å arrangere noe lignende i deres lokalmiljø. Fjell kan være så mangt. Det kan f.eks. være å løpe opp og ned trapper eller å hoppe fra stein til stein. Det er bare å slippe kreativiteten løs!

SMYKKEVERKSTED TIL INNTEKT FOR MENTAL HELSE-PROSJEKT

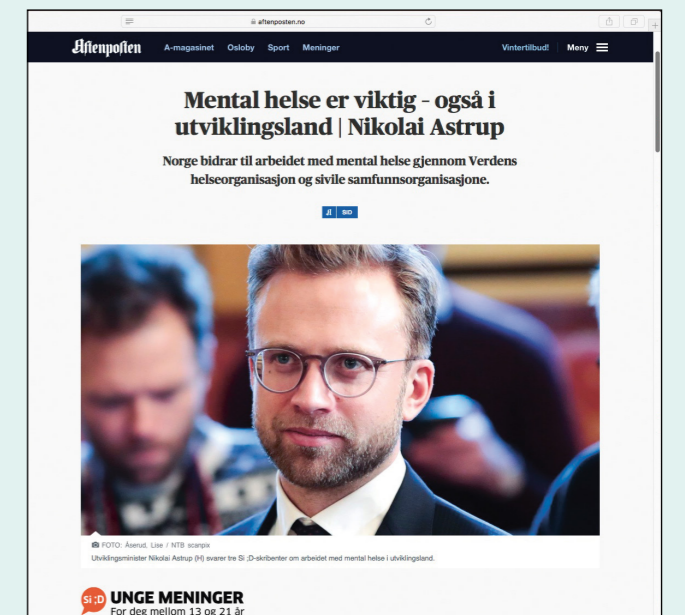
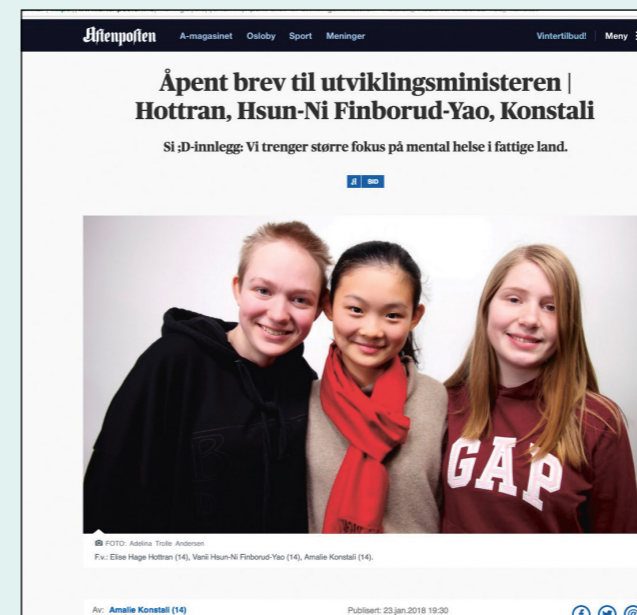
Himalaya Møre arrangerte lørdag 27. januar et smykkeverksted sammen med konfirmantene i Spjelkavik menighet på Sunnmøre. Smykkeverksted er en flott måte å kombinere misjon med noe kreativt, håndfast og konkret. Himalaya Møre fortalte historien om Higher Ground og kampen mot trafficking i Nepal. Man kan også velge å fokusere på Matrika Devkotas prosjekt Koshish. Her produseres også smykker til inntekt for bedre mental helse i Nepal.

DYKTIGE JENTER I ARBEIDSPRAKSIS!

Vi var så heldige å ha disse 3 jentene i arbeidspraksis på hovedkontoret i uke 4. Amalie, Vanii og Elise går i klasse 9A på Steinerskolen Hovseter i Oslo. De hadde praksis 3 dager hos HimalPartner og 2 dager hos Si;D i Aftenposten. Dette resulterte i et engasjerende innlegg for mental helse i bistand, i form av et åpent brev til utviklingsminister Nikolai Astrup. Gleden var stor da jentene fikk svar fra ministeren 2 uker senere.

Arbeidspraksisen ble avsluttet ved Kirkens hus i Oslo sentrum. Der valgte jentene å markere HimalPartners 80-årsjubileum med å dele ut kaker og boller, samt en oppfordring om å gi 80 kroner til jubelanten. På en halvtime ble det samlet inn 1450 kroner!

Artiklene kan leses i sin helhet på vår nettside, www.himalpartner.no eller i Aftenposten Si;D

Misvisende overskrift på side 5 i forrige Tibetaner

Kristne i Nepal glemmer nåden i Det Nye Testamentet.

Vi blei fortvilet over å lese denne overskriften i Tibetaneren. Det har gått veldig inn på oss at denne karakteristikken skulle stå som en faktabeskrivelse over de kristne i Nepal!

Det er en fullstendig feilslutning! Vi har vært engasjert i kirke og menighetsliv i Nepal i mer enn 53 år, og har jevn korrespondanse med mange kirkeledere i alle disse årene.

Glemmer Nåden? Utrolig feilbedømmelse! Nåden utgjør den store forskjellen for en Kristen; løst fra hinduismens strev etter gjerninger, etter å samle bonus for sitt neste liv!

Jeg (Mia) har undervist på bibelskole de siste 5 årene vi bodde i Nepal, samt hatt bibelundervisning i hjemmet alle årene ute. Jeg har vært begeistret for nepalernes iver etter å lese bibelen, særlig det Nye Testamentet! Jeg har ikke opplevd at det Gamle Testamentet er hovedfokus, og at de utvikler "en streng og konservativ tro".

Evangeliets gjennomslagskraft, frelsen og frigjøringen I Kristus har løst mange som har vært bundet av hinduismens håpløse krav! Dette har vært og er grunnlaget for vekkelsen I Nepal!

Hilsen Mia og Asbjørn Voreland

Mirjam Bergh:

Ramu Rayamajhis kommentar må forstås i sin kontekst. Kirken i Nepal er fortsatt en ung kirke der lederne i menigheter i avsidesliggende områder ikke har teologisk utdanning og ofte heller ikke en bibelskole. Vi er altså tilbake i apostlenes gjerninger, og der det fungerer bra blir disse menighetene fulgt opp av ledere fra mer sentrale menigheter.

Men kirken i Nepal er også en av de raskest voksende kirkene i verden, og det innebærer at det til enhver tid finnes flere nyomvendte «åndelige barn» enn det finnes modne kristne som kan være «åndelige fedre og mødre» til å veilede de nye. Dette er bakgrunnen til at Bethesda har blitt etablert og det meste av Bethesdas virksomhet består av å reise til disse avsidesliggende områder for å holde kurs i grunnleggende prinsipper innenfor åndelig veiledning og sjelesorg.

Bethesda står hele tiden overfor faglige og kulturelle utfordringer i dette arbeidet. En slik utfordring har sin grunn i at mange kirkeledere, som ikke har bibelskole eller teologisk utdanning og derfor ikke har lært hva det er for forskjell på Gamle og Nye Testamentet, men leser hele Bibelen, som

de kristnes hellige skrift, med stor ærefrykt. Dette betyr at når man leser fortellingene i GT leser man mye av det som står der som autoritært og noe man må følge. «Det står i bibelen, derfor må vi gjøre slik». Det er ikke lett å forstå Paulus undervining i bl.a. galaterbrevet om forholdet mellom loven i GT og nåden i NT om man ikke har fått med seg noe om den gamle og nye pakt. Det man forstår, forstår man bokstavelig.

Slik kan noen ganger undervisningen i menighetene gå ut på at man må lyde loven for å bli velsignet og gjør man ikke det blir man forbannet, slik vi leser i 5. Mos 28. Jeg har selv hørt slike prekenere i tre forskjellige, vel etablerte, menigheter. Ved disse anledningene har det overhode ikke blitt nevnt hva man skal gjøre når man ikke klarer å lyde loven, Jesu navn ikke har blitt nevnt og heller ikke et eneste sitat fra NT. Dette er ikke en gang GTs jødedom man forkynner fordi i jødedommen på GT s tid ofret man for sine synder. Er det ikke i grunnen kun en ny form for hinduisme som forkynnes? Men de som forkynner slik tror at det er kristen tro de forkynner, for «det står jo i bibelen».

Det må understrekes at dette er en form for vranglære, ikke noe alle forkynner. Det finnes gode Kristussenterte forkynnere i

de forskjellige kirkene i Nepal, men dette er spesielt en fare for unge kirker som lever isolert i fjellene i Nepal og avhengige av velmenende legmenns forkynnelse. Det samme skjedde på NTs tid. Det var en grunn til at Paulus skrev brev til menighetene for å korrigere og hjelpe, ikke minst Galaterbrevet. Bethesda utfordrer og korrigerer i sin undervisning denne type tenkning. I tillegg inkluderes et avsnitt om kristen bibelsyn, som er forskjellig fra hinduistisk syn på hellige skrifter. Vi har ofte fått meget positiv tilbakemelding på akkurat det.

Det jeg her har skissert står Ramu Rayamajhi overfor hele tiden og det må ha vært det han henviste til i intervjuet, som jeg har hørt var betydelig mer omfattende enn de få radene som kom med i Tibetaneren, under en kanskje uheldig overskrift. Uttaleten er jo derfor tatt ut av sin kontekst og jeg gjetter at han hadde sagt det litt annerledes, eller ikke sagt det, om han hadde visst at det var det eneste som skulle komme på trykk.

Mirjam Bergh

ALL VERDAS gåver og bruksting

Full av unike gåver og bruksting

4244 Nesflaten. Følg skilta! Open 7 d/v. Mobil: 40092745

Nettbutikk: www.allverdass.no

Takk til alle som vil kommentera, lika og dela her:

facebook.com/allverdass

Instagram: @allverdass

knif Trygghet
SIKRER VERDIER.
SKAPER VERDIER.

Kjøp brukt!

Normisjon har gjenbruksbutikker både på internett og flere steder i landet.

Finns oss på gallerinormisjon.no eller ta turen innom en av våre butikker: Oslo sentrum, Sørumsand, Gjøvik, Sandnes, Aksdal, Askøy, Iveland, Drammen og Ål.

Her kan du finne klær, møbler, kjøkkenting, kunst, bøker og barne- og sportsutstyr og mye, mye mer til en rimelig penge!

Ditt kjøp kan gjøre en forskjell for Normisjon!

www.gallerinormisjon.no

Bruktbua Gi & Få i kjellaren i Suldal bedehus

Opningstider:
onsdagar frå kl. 11.00 til 15.00
og kl. 17.00 til 19.00
fredagar frå kl. 15.00 til 20.00

Kom innom til ein handel eller ein drøs!
Vi har kaffi og nysteikte vaflar.

Alle inntekter går til HimalPartner sitt prosjekt i Nepal:
Håpets hus – dagsenter for funksjonshemma barn.

 HimalPartner

Vi tek imot bruks- og kunstgjenstandar, møbler, leikar og mykje anna.
Kontakt: Kari Ronold,
Salomonskleivo 6,
4237 Suldalsosen
Tlf: + 412 44 043
E-post: karikariellise@gmail.com

GI OSS NAVN

Kjenner du noen som vil ha glede av å få tilsendt Tibetaneren seks ganger i året, - gratis?

Gi oss NAVN, ADRESSE, TELEFON NUMMER OG E-POSTADRESSE.

Gi oss beskjed om du har spurt vedkommende eller om vi skal gjøre det.

Byen Batang.

På sporet av pionerene

80 år etter den første reisen gjennom dette området, inviteres reiseglade venner av HimalPartner til en 10 dagers eventyrreise i pionerens fotspor, men uten de samme strabaser.

TEKST OG FOTO: JOSTEIN HOLM

I 1937 var **Edin C. Alfsen** (f. 1896) på hjemmeopphold i Norge. Han hadde tjenestegjort i Kina i 15 år som utsending for Misjonsalliansen. Nå opplevde han at tiden var inne til å rette blikket mot Tibet hvor det var lite misjonsarbeid og enda færre tibetanske kristne.

David Westborg (f. 1909) var på leiting etter en meningsfull tjeneste etter å ha vært i Etiopia på oppdrag for Røde Kors under

krigen mellom Etiopia og Italia. En stillingsannonse med tilbud om arbeid på Svalbard fanget hans interesse, men så møte han diakonkollega Alfsen. Alfsen var på leiting etter en medarbeider til det planlagte arbeidet i Tibet.

Vel ett år tok det med forberedelser av alle slag før de tok avskjed med misjonsvennene og satte kursen for Hong Kong.

Dermed var Tibetmisjonen (Den Norske

Tibetmisjon, i dag HimalPartner) et faktum selv om selve stiftelsesmøte ikke ble holdt før i 1946.

Med start den **18. november 1938**, kan HimalPartner i år feire sitt 80-års jubileum. Det gir anledning til å leite opp reiseruta til pionerene.

David Westborg var en ivrig dagbokskriver på hele sitt opphold i Tibet. Denne dagboka, i reinskrevet form, har familien

vært så elskverdige å låne bort slik at det er mulig å følge reiseruta gjennom Vest-kina og Øst-Tibet.

Randal Frivold (HimalPartners landkordinator i Kina) og undertegnede la sist september ut på tur for å se om det var mulig å følge i pionerens fotspor.

Starten var, som for pionerene, i **Hong Kong**. Der besøkte vi misjonscenteret **Tao Fung Shan** som i sin tid ble bygd opp av Karl Ludvig Reichelt. David Westborg var innom TFS i 1938, og han og Anne Helene Westborg tilbrakte sine hvetebrødsdager i TFS i april 1940. De giftet seg i kapellet på Hong Kong Peak.

Hong Kong er en stor, moderne by som vi reiste raskt gjennom. Alfsen og Westborg tok båt fra Hong Kong til Hanoi (den tiden fransk territorium). Fra Hanoi kunne de ta tog inn i Kina til Kunming.

Vi valgte en enklere vei med båt opp **Pearl River** til industribyen **Guangzhou**. Denne byen var ikke på pionerens reiserute, men en grei plass å skifte befordringsmiddel fra båt til fly.

Det brakte oss enkelt til **Kunming**, men bare for mellomlanding.

For Alfsen og Westborg var dette jernbanens endestasjon. Herfra gikk ferden videre med buss. Karene hadde med seg 500 kg bagasje. Det er ikke lett å forestille seg hvordan de kunne få det med på en overfylt buss, men det gikk, som det meste. Bussreisen ble ikke lang før de også møtte veiens endestasjon.

Videre skulle det ikke bli enklere å få med all bagasjen. Nå var de avhengige av karavaner som drev varetransport innover i området.

Veien fram til **Lijang** var likevel relativt enkel gjennom landbruksområder fri for landveisrøvere og ingen fjellpass å forsere.

Vår tur var av det behagelige slaget. Et par timer i flyet og vi kunne lande trygt på flyplassen i Lijang, ca. 2.400 m.o.h.

I Lijang hadde de maktet å bevare den gamle trehusbebyggelsen. Den er nå på

UNESCOs verdensarvliste. Den er fremdeles bebodd selv om motorisert ferdsel ikke er tillatt, unntatt sykler med elektrisk motor. På torget i Lijang var det satt opp et kart over byen, hugget i stein. Til min store overraskelse fikk jeg se at en av de få stedene som var satt navn på, var ei kirke. Dit gikk vi. Kirken var åpen, men ubetjent. Vi fant ut at den var bygget i 1905 og var fremdeles i bruk.

I løpet av de ukene Alfsen og Westborg måtte vente på karavanekyss videre, er jeg sikker på at de besøkte denne kirken. Det var nok ikke så mange andre kirker i byen. David skriver også i dagboka at de bodde på misjonsstasjonen. Kan vi anta at den lå like ved?

Fra Lijang dro pionerene nordover og vestover gjennom et landskap med stadig brattere lier og høyere fjelloverganger. Det var et slit for alle. Westborg har i dagboken en betraktning om den lille hesten til Alfsen som måtte bære den store mannen. Det var nesten så føttene subbet i bakken. De slet seg over pass og gjennom trange daler i 19 dager før de kom til Atunze, en nydelig by på ei stor slette i 3.300 meters høyde.

Vi nøt utsikten over et fantastisk landskap fra bilvinduet på veien fra Lijang til Atunze, byen kineserne har utpekt som et turistområde og gitt navnet Shangrila.

Shangrila er et fiktivt, utopisk sted som forekommer i James Hiltons roman Tapte horisonter fra 1933, som forøvrig har blitt filmatisert to ganger. Stedet kan best beskrives som et jordisk himmelrike som angivelig ligger i en dyp dal et sted blant fjellene i Tibet, og menneskene som bor der eldes nesten ikke.

Myten om Shangri-La har vært til inspirasjon for mange andre paradislignende steder.

Historien om det mytiske Shangri-La baseres på Shambhala, en buddhistisk mytisk by.

For å lette tilgjengeligheten bygges det i dag en høyhastighets jernbane og en

4-felts motorvei til byen. Begge deler er nesten ferdig.

I 2011 brant den gamle trehusbebyggelsen ned i Shangrila. Men byen var jo tiltenkt en viktig funksjon så alt er bygd opp igjen i gammel stil.

Turen fra Shangrila til **Batang** var den mest strevsomme etappen. Ikke bare trengte de 19 dager på strekningen. Underveis måtte de vente to og en halv måned på tillatelse til å dra videre. En av grunnene var nok at deler av området ble styrt fra Beijing, andre fra Lhasa.

Vi støtte på noe av den samme problemstillingen. Den beste veien gikk innom **TAR, Tibet Autonomus Region**. For å komme inn der, kreves en egen tillatelse som koster penger og tar tid. Vi valgte i stedet en direkte rute på smale veier med en fjellovergang på 4500 m. Turen var flott, men lang. 12 timer jevn kjøring bragte oss fram til det som også for Alfsen og Westborg var reisens mål, **Batang**. Byen ligger fint til i en bred dal 2.600 m.o.h. Byen er bygd ut de senere årene med en typisk kinesisk bebyggelse, som så mange byer i tibetanske områder. I villahagene var det blant annet epletrær. Grønnsaker ble dyrket på friland og i drivhus, reint så en gartner kunne føle seg hjemme.

Vi ble vennlig mottatt, til og med av byens trafikkpoliti. Vår kinesiske sjåfør kunne imidlertid fortelle at han hadde blitt oppsøkt av sikkerhetspolitiet. De ville vite hva vi hadde å gjøre der. Verre var det for pionerene. Da ryktet om deres ankomst nådde **Lhasa**, gikk det raskt bud tilbake at utlandingene skulle ut umiddelbart.

Alfsen og Westborg hadde derfor ikke annet valg enn å dra østover mot **Tatienlu**, dagens **Kanding**, allerede etter fire måneder.

Etter en hviledag dro vi samme veien gjennom områder som var like spektakulære som de vi hadde lagt bak oss.

Hjemturen hadde begynt. Etter ei natt i **Kanding** avsluttet vi turen i millionbyen **Chengdu**.

Bli med i pionerernes fotspor

Fra Hong Kong, gjennom Kinas sletteland til den tibetanske høysletta

Pris: kr. 27.500,- med helpensjon

Pionerene reiste med fly, båt, tog, buss og til hest
Vi nøyer oss med fly, båt og buss.

Dagsprogram:

- 3. august:** Fra Oslo med Emirates kl. 14.30.
Mellomlander i Dubai
- 4. august:** Lander i Hong Kong 15.25.
- 5. august:** Besøke Tau Fung Sjan. Ettermiddag
ferge til Guangzhou, ca. 2,5 timer
- 6. august:** Morgenfly til Lijiang, ca. 1,5 timer.
Bo i gamlebyen vandre i gamlebyen.
- 7. august:** Buss til Shangrila, 4-5 timers tur. 3.200 m.o.h.
- 8. august:** Tidlig start med SUV for å rekke fram
til Batang. Ca. 13 timers kjøring.
- 9. august:** Fridag i Batang med en tur opp i åsene
for å se på utsikten.
- 10. august:** Videre med bil over platået til Kanding.
8-10 timers tur. Passere over 4.500 m.
- 11. august:** Fra Kanding til Chengdu. 6 timer
- 12. august;** Chenngdu Panda Base.
- 13. august:** Fly dra Chengdu til Hong Kong.
Sightseeing i Hong Kong.
- 14. august:** Kl. 00.35. Fly hjem via Dubai.
Framme i Oslo kl. 12.30.

Eget opplegg for ungdom.

Henvendelse og påmelding til:

Jostein Holm

telefon 930 47 697

e-post: post@himalayareiser.no